

Benes József grafikusművészhez

Beszélgetésünk apropója, hogy a Magyar Képzőművészek Szövetsége Dél-magyarországi Területi Szervezete szegedi csoportja a napokban tartotta idei első összejövetelét. S ezen olyan fontos dokumentummal ismerkedhettek meg a városban élő alkotók, mint a szegedi képzőművészetről nemrégiben készült jelentés, melyet megtárgyal és elfogadott a városi párt-végrehajtóbizottság. Milyen helyzet-elemzést adna a csoport titkára?

— Mindenekelőtt örömmel mondhatom, hogy a városi pártbizottság alapos, körültekintő, minden lényeges kérdéssel őszintén szembenéző jelentést készített. Alapul szolgálhat a további munkánkhoz. Városunkban az utóbbi években gyarapodott a képző- és iparművészek száma, ma negyvenhatan tagjai a Művészeti Alapnak. Minőségileg is továbbfejlődött, színvonala emelkedett. Mindannak ellenére, hogy a csoportnak még nem sikerült az országos figyelem felkeltése, néhány itt élő művész rendszeresen szerepel nagyobb hazai és külföldi kiállításokon. A délföldi művészeti életben szerintem a szegedi a legösszetettebb és legnyitottabb. A hagyományosan népszerű és erőteljes festészet melé felzárkózott a szobrászat, a grafika és az iparművészet. Azt is megelégedéssel nyugtáztuk, hogy Szeged a hazai festészet jelentős bemutatóközpontjává vált a festészet biennálé megrendezésével.

— Feladat, munka van bőven. De az ellentétes érdekek, a széttartó erő közti vajon mit tehet a szegedi képzőművészek csoportja a jó tendenciák erősítéséért, a sikeres kezdeményezések támogatásáért?

— Elsősorban a csoporton belül, a képzőművészek egymás közötti kapcsolatait kell erősíteni, közelíteni. Fontos, hogy sikerüljön egyeztetni az érdekeket, támogatni a valódi értékeket. Ehhez viszont elengedhetetlen a jó kollegiális légkör, az egymás iránti megértés, a különböző műfajok közelítése. A csoport kohéziója még nem elegendő ahhoz, hogy bizonyos esetekben egységesen tudjunk képviselni a szegedi képzőművészet ügyét, és

egyes művészek érdekeit. Jelentősen javítani kell és lehet együttműködésünket a különböző szervezetekkel, a tanácsoktól a társadalmi szervezetekig, meg kell találnunk a kapcsolatok módjait, formáit, az előadásoktól a műterem-látogatásokon és kiállításokon át a közös munkákig. Eleve nebbé, előbbé, mozgalmasabbá igyekeznünk tenni az együttműködéseket. A kiállításokat nagyobb gondossággal szeretnénk szervezni, a mennyiség helyett a minőségre figyelünk. Jó volna, ha egy-egy jelentős tárlatnak elő- és utóélete is lenne, tehát körültekintőbb a szervezés, következetesebb az előkészítés, szélesebb a propaganda, és alaposabb az értékelés, az elemzés. A csoportnak feladata a közösségkapcsolatok erősítése, ennek hasznos formája lehet a tárlatvezetés éppúgy, mint az üzemi vándorkiállítások sora, melyekkel új közönségeket lehet toborozni. Az amatőrökkel egészséges együttműködésre törekszünk, hiszen ha sikerül egységes szemléletet kialakítani, a művészet propagandistái lehetnek.

— Egy ilyen összegző munka, mint a pártbizottsági jelentés, hosszú időre meghatározza a legfontosabb irányokat, megfogalmazza a feladatokat. Melyeket tartja ezek közül kiemelésre érdemesnek?

— A pártbizottság által elfogadott határozatok rendkívül fontosak, pontosak, lényegesek. Minden érdekelt fél összefogásával, rendszeres, és folyamatos munkával megvalósíthatók. Ha ki kellene emelni a leginkább égetőket, akkor mindenképp arról szólnék, hogy ebben a városban élünk, felelősséget érünk környezetünkért. Meg szeretnénk találni a kapcsolatot a Városszerépítő Egyesülettel, részt kívánunk venni munkájában. A városesztétika és környezetformálás elengedhetetlen feltétele, hogy építészek és képzőművészek már eddig is eredményes együttműködése erősödjen, bővüljön, és váljon rendszeressé a tervezés első fázisától kezdve. Egyre fontosabb napjainkban a nemzetközi kitekintés, ezért a testvérvárosi kapcsolatok szunnyadó lehetőségét is szeretnénk feltárni, tartalommal megtölteni.

T. L.

Markusovszky-díjak átadása

Markusovszky Lajosra, a magyar orvostudomány és egészségügy egyik kimagasló alakjára, az Orvosi hetilap megalapítójára emlékeztek születésének 169. évfordulója alkalmából pénteken, az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének székházában tartott ülésen. Dr. Petrányi Gyula akadémikus tartott emlékelőadást.

Dr. Fűzi István, az Egészségügyi Dolgozók Szakszervezetének főtitkára átnyújtotta az Orvosi hetilap Markusovszky-díjait, a tavaly megjelentetett legérdekesebb hét tanulmány és három orvos-történelmi közlemény szerzőjének, majd jutalmakat adott át a lap hat referensének kiemelkedő munkájuk elismeréseként. Dr. Trencsényi Tibor, az Orvosi hetilap felelős szerkesztője adta át az Orvosi hetilap Markusovszky-emlékérmét dr. Rózsahegyi Istvánnak a szerkesztőségi munkában való több évtizedes közreműködésért.

Pályázat

A Magyar Karszt- és Barlangkutató Társulat pályázatot hirdet barlangi tárgyú népi mondák és szájhagyományok gyűjtésére. A pályázat célja, hogy feltárják és megmentsék az idős generáció ajkán még élő olyan visszaemlékezéseket, amelyek barlangokról, föld alatti üregekről, természetes rejtékhelyekről, titkokatos kutakról, valamint a hozzájuk kapcsolódó hiedelmekről, történetekről szólnak. E szájhagyományok megismerése azért is fontos, mert tapasztalatok szerint sokszor hasznos utalásokat nyújtanak a tudományos feltárás számára is.

A pályázat tárgykörét olyan — eredetét tekintve magyar nyelvű, de nem feltétlenül hazai — népi szájhagyomány képezi, amelyet eddig még nem publikáltak. A pályázati anyagban pontosan meg kell jelölni a gyűjtés helyét és idejét, a népi informátor nevét, életkorát, foglalkozását, valamint a hagyomány szerinti helyszínt.

A pályamunkát írásban, két gépelt példányban kell benyújtani. Az anyag terjedelme minimálisan 3, maximum 30 normál gépelt oldal lehet, és kiegészíthető eredeti magnetonfelvétellel, fényképekkel, térképvázlattal, vagy egyéb dokumentummal is. A kész munkákat a társulathoz — 1061, Budapest, Anker köz 1. — kell postán, vagy személyesen benyújtani. „Barlangi mondavilág” megjelöléssel 1985. március 31-ig. (MTI)

Elektronikus hangverseny

Először hallhat a magyar közönség számítógépezet azon az elektronikus és számítógépezeti hangversenyen, amelyet április 29-én rendez a Semmelweis Orvostudományi Egyetem közönségszervező bizottsága és az Országos Filharmónia az egyetem dísztermében. Az érdekesnek ígérkező hangversenyen az ismertebb külföldi szerzők — a belga Goethals és az olasz Michel Redolfi — művei mellett felhangzik Dubrovay László, Mártha István és Patachich Iván kompozíciója. A hangversenyen Csontos Ferenc (nagybőgő), a Mandel kvartett, valamint Lerch István (szintetizátor) működik közre.

Befejeződött Szegeden a mai magyar zene hete

A mai magyar zene hetének eseményei során a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola nagytermében hangszerek műveket mutatnak be. Évről évre egyre igényesebb, színesebb változással lépnek pódiumra az előadók, s ugyanez mondható el a másnapi kóruskoncetról is.

Soproni József: Öt kis négykezes zongoradarabját és Kalmár László Nyolcadok zongorára négy kézre című kis kompozícióját Maczelka Nóémi és Kemény Erzsébet összefogott, markáns zongorázással keltették életre. Balassa Sándor nem könnyű darabját, Az utolsó pásztort (op. 30.), Sín Katalin szólaltatta meg igen szépen, gondokán. Melodikus igényű anyagot ágyazott a szerző egy különös hangzásvilágú materiába, s mintha az ember világtól való elidegenedését, korunk szomorúan aktuális betegségét idézte volna. Sári József Episodi per pianoforte című művében különböző karakterű és tempójú metszetek váltakoznak jó harmóniaérzékkel, invenciógazdagon. Delley József korunk zenéjéhez jó érzékkel nyúl, igen izésen zongorázza el a darabot. Bozay Attila Duo per violini (op. 1.) című alkotását Szecsi Ferenc és Janurik Márta érzékeny, szingzsdag, kifogástalan előadásában hallottuk. Dekafon muzsika, de kellemes, s csapongó hangulatgazdagsága miatt már-már romantikus hatású. Papp Lajos Ricercare című művének előadásában eddig ismeretlen, ám ragyogó hárfást ismerhettünk meg: Felletár Melindát. Koncertpódiumokon igen ritkán hallható hárfaszóló, de Felletár Melinda nemcsak ez, hanem művészi előadásával, figyelemre méltó, szuggesztív, színérzékelével és kifejezőerejével vívta ki a közönség elismerését, illetve a hangulatos, jól felépített mű sikerét. Láng István Intermezzi per pianoforte című változatos játékművet igénylő darabját Kerek Ferenc szólaltatta meg élvezetesen, magabiztosan. Végül Horusitzky Zoltán Szonátájával zárták az értékes estét. Nagy Ágnes brácsán, Lucz Ilona zongorán színvonalasan ki-

dolgozott előadásban szólaltatta meg a kompozíciót.

Csütörtökön este a kórusművek, illetve az énekkarok parádés bemutatójával zárult a Mai magyar zene hete. A változatos, színvonalas programban 19 mű szólalt meg, így mindegyik értékelésére ezúttal sajnos nincs lehetőség.

Elsőként a rókusai általános iskola ének-zenei tagozatának Kodály körusa lépett dobogóra Kalmár Ferencné vezetésével. Kedves dalolásukon világosan érződött a tanári, illetve karvezetői munka, azaz a gondos, tiszta intonációra, hajlékony finom éneklésre való törekvés. Mindez, s a felszabadult előadás Szokolay Sándor friss, humoros, vidám Névcsupló című kórusműve tolmácsolásakor valósult meg leginkább. A koncerten legtöbbet szereplő komponista Szőnyi Erzsébet volt. Négy kórusművel mutatkozott be, s ebből három először hangzott el. A Juhász Gyula versére komponált Tájkép (három változat) nehéz intonációjú mű, jószándékú bemutatására a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola vegyes kara vállalkozott. Legtisztábban és leghangulatosabban — bár szövegmondásuk itt sem volt világosan érthető — a 2. változatot sikerült megszólaltatniuk. Kreuter Vilmosné precíz vezényletével. A Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola szép hangzású vegyes kara — Delleyné Halama Pirokska agilis dirigálásával — vállalta a másik Szőnyi-mű bemutatóját, melyet a szerző — Kodály Zoltán emlékére komponált, a mester kórusművét azaz szellemét idéző, Hegyi éjszaka címmel. A Kodály kórusműre való világos utalás nem válik a bemutatott kompozíció előnyére, bár úgy sejtjük, hogy ez csak apropó volt a komponista saját mondanivalójának megváltására. Am óhatatlanul felidéződik a hallgatóban az ihlető mester sejtélmény, mely költőiséggel megálmodott, öserejű, természeti víziókat keltő szépséges hangzásvilága, arányos formálása, s így ennek árnyékában ennél a kompozíciónál inkább csak a

tiszteletre méltó szándék a meghatározó. A koncerten jelenlévő zeneszerzőnő legsikeresebb művei az Odomya skimabara no című japán népdalra komponált vegyes kar (szintén ösbemutató), s az Anakreoni dalokból előadott Bortal. Ez utóbbi tüzés lendületű, barbár bachanáliát felidéz, különös hangulatú kompozíció igen nagy virtuozitást, s mint minden Szőnyi-mű, nagyon gondos intonációt igényel. Ihletett, kiváló előadói e karoknak a Bartók Béla Művelődési Központ vegyes kara volt, Rozgonyi Éva biztonságos, kifejező vezényletével.

A másik ösbemutató Kocsár Miklós nevéhez fűződik. A tanárképző főiskola Bartók gyermekkórusát Erdősné Fagler Erika és Erdős János vezényelte. Kocsár Csanádi Imre versére komponálta tündéri gyermekkarait: a Holdsetáltatót, a Vadkacást, a Kiskutyást, nagykutya és a Lakodalmas. Az Erdős János keze alatt felszárnyaló karakteres hangzások, a gusztusos, feszes ritmusok mögött őszintén átélt mondanivaló rejlik, mely a gyermekkar hangszínét változtatossá, s kifejezővé varázsolják. A nagy sikerű kompozícióból a kis dalosok ráadásaként a Lakodalmas tételt ismételték meg.

Bárdos Lajos 91. Szívbe-li zsoltárát Szecsi József vezényletével (zongorán Kl. sért dr. Zádorné Raffa Éva) a József Attila Tudományegyetem vegyes kara szólaltatta meg, természetes hangon, becsületes odaadással, a műnek kijáró alázattal. A hangverseny egyik legizgalmasabb éneklő kórusa a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola női kara volt, dr. Mihálka György atmosféra-teremtő vezényletével. Nagy műsoruk mindegyik darabját — akár Huszár Caligaverunt, Vántus A bánat vagy Kocsár O. havas erdő némasága című (szólo: Kléner Judit) szép és jól énekelhető igényes műveire gondolunk — felhangdus tisztaságú intonációval, mély esztétikummal, választékos kifejezőerővel szólaltatták meg, ritka szép pillanatokat ajándékozva a hallgatóságnak.

Berényi Bogáta

Vendéglátóhelyek ellenőrzése

A kereskedelmi felügyelőségek munkatársai Budapest, valamint Bács, Békés, Fejér, Komárom, Somogy, Szabolcs és Veszprém megye több mint 500 III. és IV. osztályba sorolt állami, szövetkezeti, szerződéses és magánvendéglőjében, biszt-

rójában, cukrászdájában, italboltjában vizsgálták az év elején, hogy betartják-e az árképzés szabályait.

Négyezer árvetést ellenőriztek, s ezeknek 28 százaléka nem felelt meg az előírásoknak, illetve előfordult, hogy a felszolgált étel és italok árvetését el nem készítették. A téves és hiányos, valamint a tartalmilag nem megfelelő árvetéseket elsősorban — 900 közül csaknem 800 alkalommal — a szerződéses üzletekben találta az ellenőrzés. Különösen az üdítőitalok, hűsítőitalok, valamint a bor, sör és pálinka árát állapították meg sokhelyütt aránytalanul magasán.

A vendégek tájékoztatása a fogyasztói árakról a vizsgált vendéglátóhelyek egyharmad részénél hiányos volt, többnyire a szerződéses vendéglőkben, italboltokban és büfékben. Néhány üzletben az ártáblákban régebbi árak voltak feltüntetve, illetve az üzletek 8 százalékában nem egyeztek az árvetés szerinti árakkal. Egyes harmadosztályú vendéglátó helyeken az étel- és italapok

színvonala nem felelt meg az osztályba sorolás követelményeinek.

A próbafogyasztások, próbavásárlások 22 százalékánál hamis számolással, mérésével, becsapták a fogyasztókat, előfordult 15–30 forint összegű többletszámlálás is. A próbavásárlások három százalékánál a jogosnál alacsonyabb összegeket számoltak tévedésből vagy a pontatlan árismerek miatt. Az ellenőrök megállapították, hogy sok esetben súlyhiányosak a szendvicsek, s szinte rendszeres, hogy a kimért sűrű szörp egy része a kiöntőpohár alján marad vagy, hogy a fröccsben 200 milliliter helyett csak 120–150 milliliter bor van.

A feltárt hiányosságok, szabálytalanságok miatt a kereskedelmi felügyelőségek 236 vendéglátó pontot feleltességre. Huszonnyolc üzletvezető és dolgozó ellen büntetőfeljelentést tettek, 170-en összesen 450 ezer forint pénzbírságot fizettek, 27 szabálysértőt figyelmeztettek a kereskedelmi felügyelőségek, 17 ellen pedig szabálysértési eljárást kezdeményeztek. (MTI)

Műsorajánlat

Rendkívül nagy sikerű gyermekfilm lesz látható holnap, vasárnap délelőtt 10 órától az Ifjúsági Ház mesematináján: Walt Disney Hófehérke és a hét törpe című rajzfilmjét vetítik.

Tapsról tapsra — ezzel a címmel Rátonyi Róbert műsorát rendezik meg holnap, vasárnap este 8 órától a balástyai művelődési házban.

Ismét lesz Vasárnap esti láz holnap este 7-től a műhálviteleki Mórty Zsigmond Művelődési Házban. A házigazda természetesen ezúttal is az Easy együttes lesz.

Kondor Katalin, a televízió A hét című műsorának közismert munkatársa lesz a Juhász Gyula Művelődési Központban működő bizalmiak, illetve nők klubjának vendége április 24-én, kedden délután 4 órától — s belpolitikai életünkkel kapcsolatos kérdésekre ad majd választ.

Egyre többet beszélünk a számítógépekről. Sőt, itt ott már, jócskán borsos áron, személyi számítógé-

pek a kirakatokban is megjelentek — ám az átlagember nem érti, mi szükség van igazán rájuk, és hogyan is kell használni őket. (A fiatalok viszont már a középiskolában tanulják a számítástechnikát.) Korunkról, mint a számítógépek koráról beszél a szegedi tévéstúdió Számítógépek forradalma című műsorában dr. Hunya Péter tudományos főmunkatárs és Csúri József tanár április 24-én 18 óra 25 perces kezdettel az 1-es programban.

A Nasa obrazovka, a szegedi tévéstúdió szlovák nyelvű nemzetiségi műsora április 26-án, csütörtökön 19 óra 10 perctől jelentkezik legközelebb a 2-es programban. Az adást április 29-én, az 1-es műsorban reggel 8 óra 10 perctől megismétlik.

Szegedi házfelújításról is hallhatunk (ami némi szépségihákkal történt) a Kossuth adó Válaszolunk hallgatóinknak című adásában április 25-én, szerdán 10 óra 35 perces kezdettel.